

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2022

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΝΟΜΑ: Βαθμός: %
ΗΜ/ΝΙΑ: / 11 / 2022 ΤΜΗΜΑ: ☺

Α' Ομάδα

A.1. Να γράψετε τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, ανάλογα με το περιεχόμενό της.

(/10 μονάδες)

- α)** Αίτημα ίδρυσης συνοικισμού υπέβαλαν και οι Κάσιοι πρόσφυγες το 1838, οι οποίοι επιδίωξαν να μεταναστεύσουν στην Κυλλήνη.
- β)** Από τους Μακεδόνες πρόσφυγες, πρώτοι οι Σουλιώτες πέτυχαν να εκπροσωπηθούν στη Γ' Εθνοσυνέλευση.
- γ)** Ως τα μέσα του 1867, μικρός σχετικά αριθμός αμάχων κατόρθωσε να φύγει από την Κρήτη, όπου τα προβλήματα διαβίωσης ήταν μεγάλα.
- δ)** Στον ιδεολογικό τομέα, η επικράτηση της Μεγάλης Ιδέας ευνόησε την ανάπτυξη και τη διάδοση ιδεολογιών με κοινωνικό και ταξικό περιεχόμενο.
- ε)** Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, παρά το σημαντικό τους κόστος, δεν κλόνισαν την οικονομία της Ελλάδας.

A.2. Να καταγράψετε:

(/15 μονάδες)

- α)** τις προσπάθειες των **Μακεδόνων** να ιδρύσουν δικό τους συνοικισμό στα χρόνια του Όθωνα.
- β)** το περιεχόμενο του όρου "**Αγγλοελληνική Επιτροπή**"
- γ)** τους **λόγους** για τους οποίους το ζήτημα της **μεγάλης ιδιοκτησίας** ήρθε στο προσκήνιο μετά τη διεύρυνση του ελληνικού κράτους με τα Επτάνησα (1864), την Άρτα και τη Θεσσαλία (1881).

B.1. Να παρουσιάσετε τις **επιπτώσεις** της οικονομικής κρίσης του 1929-1932 στην **πολιτική ζωή** της Ελλάδας.

(/12 μονάδες)

B.2. Σχετικά με τον **Κριμαϊκό Πόλεμο** (1854) και τον **Ρωσοτουρκικό Πόλεμο** (1877-1878):

- α)** να εξηγήσετε πως συνέβαλαν στην δημιουργία **επαναστατικών κινήματων** για την απελευθέρωση της Ηπείρου, της Θεσσαλίας και της Μακεδονίας (7 μονάδες)
- β)** να αναφερθείτε στην **κατάληξη** αυτών των επαναστατικών κινήματων (6 μονάδες)

(/13 μονάδες)

Β' Ομάδα

Γ.1. Με βάση τα στοιχεία που θα αντλήσετε από τα παρακάτω παραθέματα καθώς και από τις πληροφορίες του σχολικού εγχειριδίου να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

- α)** να καταγράψετε τις **περιοχές εγκατάστασης των Χίων** προσφύγων και τη **διάθεση των ντόπιων** απέναντι τους μετά την καταστροφή της Χίου

β) να αναδείξετε την **κυβερνητική φροντίδα** για την αποκατάστασή τους
 γ) να αναφερθείτε **στην προσπάθειά τους να επιστρέψουν** στην Χίο από τον Οκτώβριο του 1822 καθώς και στην **κατάληξη** αυτής της προσπάθειας.

(/25 μονάδες)

ΠΗΓΗ 1

Από τα πλούτη στο δημόσιο οίκτο

Μεγάλος αριθμός προσφύγων από τη Χίο είχε καταφύγει στην Κόρινθο. Έβλεπε ανάμεσά τους γυναίκες ωραίες και ντελικάτες, που ζούσαν λίγο πριν μέσα στα πλούτη, να καταφεύγουν στο δημόσιο οίκτο, για να κρατηθούν στη ζωή, μια ζωή θλιβερή πια και στερημένη. Μερικές γεννούσαν στο ύπαιθρο χωρίς καμιά βοήθεια, εκτεθειμένες στην υγρασία και το κρύο της νύχτας. Ήταν σπαραχτικό το θέαμα αυτών των γυναικών. Πάνω στα κουρέλια που φορούσαν διακρίνονταν ακόμα τα χρυσά κεντήματα.

Maxime Raybaud, Mémoires sur la Grèce, pour servir a l'histoire de la guerre de l'Indépendance, Paris 1824-1825, στο «Πώς είδαν οι ξένοι την Ελλάδα του '21» του Κυρ. Σιμόπουλου, τόμ. 2, σ. 197.

ΠΗΓΗ 2

Προσπάθειες αποκατάστασης των Χίων προσφύγων

Η κυβέρνηση εφρόντισεν ευθύς εξ αρχής, όσον της ήτο δυνατόν, δια την παραχώρησιν οικιών και άλλων καταλυμάτων. (...) Δια της υπ' αριθ. 1008/20- 4-1822 διαταγής (...) επαφίετο εις την φροντίδα του υπουργού των εσωτερικών να ενεργηθή ακριβής καταγραφή των διασωθέντων εις τα διάφορα μέρη της επικρατείας προσφύγων [από τη Χίο], να γίνη διάκρισις των ορφανών, χηρών, ανδρών κλπ., ως και να δηλωθή το όνομα, η τέχνη, το επάγγελμα και η κατάσταση εκάστου αυτών. Η δε καταγραφή να υποβληθή το ταχύτερον εις την κυβέρνησιν. Εν τω μεταξύ οι άποροι, αι χήραι, τα ορφανά έπρεπε να τρέφονται δημοσία δαπάνη. Εν συνεχεία δια του υπ' αριθ, 1072/25-4-1822 εγγράφου προς τον ίδιον υπουργόν ο πρόεδρος του εκτελεστικού προσκαλεί αυτόν να φροντίση να διαμοιρασθούν οι πρόσφυγες εις τας πλησίον κωμοπόλεις και χωρία και να δοθή εντολή εις τους προεστώτας να περιθάλλουν τους πρόσφυγας, επειδή εν Κορίνθω (...) δεν υπήρχον πλέον οικίαι προς καταυλισμόν των προσφύγων.

Απ. Βακαλόπουλος, ό.π., σσ. 52-53.

ΠΗΓΗ 3

Η αποτυχημένη εκστρατεία εναντίον της Χίου

Η εκστρατεία της Χίου είχε αναληφθή με πρωτοβουλία και με δαπάνες των Χίων της Σύρου κυρίως και είχε εγκριθή «εξαλογιστίας και χαλαρότητος» από την Αντικυβερνητική Επιτροπή, που διέθετε για την εκστρατεία αυτή το σώμα του τακτικού στρατού υπό τον Φαβιέρο. Η επιχείρηση ήταν εκ των προτέρων καταδικασμένη σε αποτυχία, εφόσον ούτε οι Χίοι ούτε η ελληνική κυβέρνηση διέθεταν τα απαιτούμενα οικονομικά μέσα, για να είναι δυνατόν να εξασφαλίζονται συνεχείς ενισχύσεις (...) και διαρκής παρουσία ισχυρών ελληνικών ναυτικών δυνάμεων, ώστε να εξουδετερώνονται οι δυσμενείς συνέπειες από τη γεωγραφική θέση του νησιού, οι δυνατότητες δηλαδή του εχθρού να στέλνη μεγάλες ενισχύσεις ιδίως από τη Σμύρνη.

Αλέξ. Δεσποτόπουλος, Η Επανάσταση κατά το 1828, Ι.Ε.Ε., τόμ. ΙΒ', σ. 490.

Δ.1. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε:

α) στα **πλεονεκτήματα**, που εξασφάλισε η Ελλάδα στη διάρκεια του **Μεσοπολέμου** (1919-1939) και επέτρεπαν μια θετική οικονομική πορεία. (μονάδες 12)

β) στο γιατί ήταν αναγκαίες οι **μεγάλες επενδύσεις** στις υποδομές της Ελλάδας την ίδια περίοδο και ποια **έργα υποδομής** έγιναν. (μονάδες 13)

() /25 μονάδες

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο ερχομός των προσφύγων υπήρξε μια κορυφαία δημογραφική ανατροπή με εκτεταμένες συνέπειες στην Οικονομία, την Κοινωνία, την Πολιτική, και τον Πολιτισμό. Η Ελλάδα μετά τους πρόσφυγες ήταν μια τελείως διαφορετική χώρα σε σύγκριση με πριν. Η απότομη αύξηση του πληθυσμού της Ελλάδας κατά 18% μετέβαλε ριζικά τις διαδικασίες της αστικοποίησης. Έως το 1927 στις 3 μεγάλες πόλεις Αθήνα, Πειραιά και Θεσσαλονίκη είχε εγκατασταθεί το 60% των αστών προσφύγων. Ο αριθμός των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής της πρωτεύουσας διπλασιάστηκε στο διάστημα 1920-1928, ενώ μαζί με το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης συγκέντρωναν το 17% του συνολικού και πάνω από το 50% του αστικού πληθυσμού της χώρας. Εντυπωσιακή πληθυσμιακή αύξηση παρουσίαζαν και άλλα μικρότερα αστικά κέντρα, όπως η Καβάλα, η Ξάνθη, η Δράμα, η Αλεξανδρούπολη, οι Σέρρες, στον πληθυσμό των οποίων κυριαρχούσαν οι πρόσφυγες.

Κοντογιώργη Ε., «Αγροτική εγκατάσταση» στο Η προσφυγιά του '22, Ιστορικά, ένθετο της εφημερίδας Ελευθεροτυπία, τχ. 98, σελ. 23-24

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Με το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και τη λήξη του Εθνικού Διχασμού, η υδροδότηση της Αθήνας αποτελούσε επιτακτική ανάγκη. Μετά τη μικρασιατική καταστροφή και την αύξηση του πληθυσμού της Αθήνας, δημιουργήθηκαν νέες ανάγκες. Η λύση έρχεται στις 23 Δεκεμβρίου 1924, με την υπογραφή της Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, της Αμερικανικής Εταιρείας ULEN και της Τράπεζας Αθηνών, όπου και ξεκινά περί το 1925 η κατασκευή των πρώτων σύγχρονων έργων ύδρευσης στην περιοχή της Πρωτεύουσας. Το πρώτο μεγάλο έργο ήταν η κατασκευή του Φράγματος του Μαραθώνα (1926 – 1929). Το Φράγμα είναι επενδεδυμένο με πεντελικό μάρμαρο, ιδιαιτερότητα που το καθιστά μοναδικό σε παγκόσμιο επίπεδο! Έχει ύψος 54 μέτρα, μήκος 285 μέτρα. Εσωτερικά αποτελείται από σκυρόδεμα, το οποίο είναι φτιαγμένο με θραυσμένο μάρμαρο, τσιμέντο και ηφαιστειακή τέφρα. Η κατασκευή του Φράγματος δημιούργησε την τεχνητή Λίμνη του Μαραθώνα, στο σημείο της συμβολής των χειμάρρων Χαράδρου και Βαρνάβα, χωρητικότητας 44.000.000 κ.μ. νερού.

Η κατασκευή του σύγχρονου Συστήματος Ύδρευσης της Πρωτεύουσας: Το έργο του Μαραθώνα,

Εν Δυνάμει
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Καλή) Επιτυχία ☺ σε όλους !!!